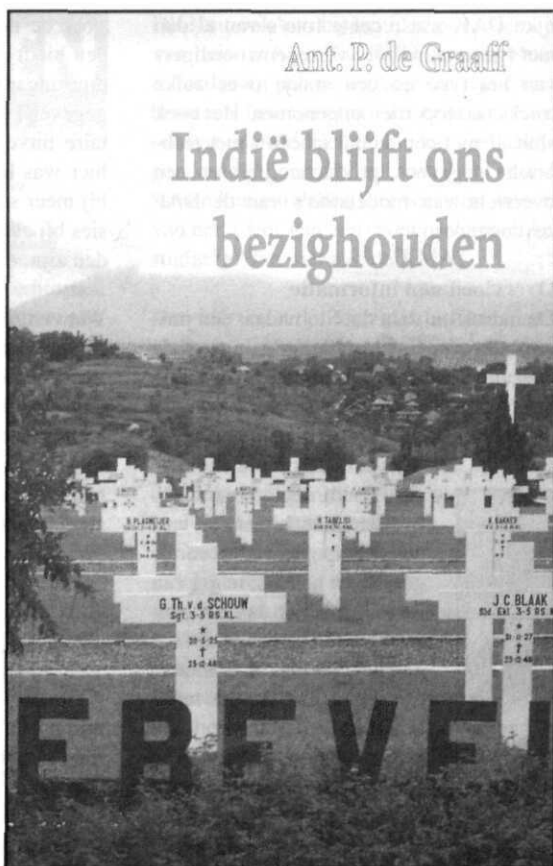

komt in Nederland ten deel is gevallen. De verhalen voorziet De Graaff soms van commentaar vanuit zijn eigen ervaringen. Dit geheel, gelardeerd met oude foto's, afschriften van documenten, kaarten, orders, brieven of krantenartikelen vormt al jaren hét handelsmerk van De Graaff.

Als je deze verhalen uit militair-historisch of literair perspectief beoordeelt, zou je ze kunnen afdoen met 'weinig nieuws onder de zon' of 'meer van hetzelfde'. Maar de bonte lapjesdeken van verhalen die De Graaff steeds weer uitbrengt, moet vooral worden gezien als emotionele verwerking van een groep van meer dan 100.000 Hollandse jongens die ver van huis en haard deden wat ze dachten dat hun plicht was.

Meer dan 6000 lieten het leven. Duizenden raakten lichamelijk verminkt. Velen kwamen er na korte of lange tijd achter dat ze door de gebeurtenissen in Indië blijvend zijn opgescheept met psychische klachten.

De Graaff geeft hen een stem. Daarvoor verdient hij alle waardering. Deel dertien is niet veel beter of slechter dan deel tien,

elf of twaalf. Soldaat Kees, huzaar Harry, pionier Jan of dominee Jense – hun verhalen zijn van alle tijd en de moeite van het lezen waard. Want te weinigen hebben gezegd: 'Jongens, bedankt voor wat jullie gedaan hebben'.

drs. F. MATSER – kolonel MPSD

Daring to win

Special Forces at War, door D. Eshel, 216 blz. met 27 zwart-wit foto's geïll., Cassell, Londen 1998.
ISBN 03 0435 053 2
€ 19,-

Het vak SKG (Strategie en Krijgsgeschiedenis) maakte in 1970 deel uit van het officiersexamen. Daarvoor heb ik een scriptie gemaakt over de raid op Dieppe in 1942 (operatie Jubilee). Hoofdstuk 10 van het boek *Daring tot win* trok daarom onmiddellijk mijn aandacht, omdat het handelt over 'The Commandos at Dieppe'.

Na lezing van dat hoofdstuk en de scriptie bleef ik met een gevoel van teleurstelling achter. De teleurstelling werd niet veroorzaakt door het opnieuw lezen van de scriptie (al vraag ik me nu wel af hoe men voor zo'n verhaal meer dan een voldoende heeft gegeven) maar door de wijze waarop Eshel Dieppe behandelt. In vijf bladzijden wordt eerst een heel grote lijn geschetst om vervolgens enkele details uit te lichten. Deze benadering blijkt later ook bij de meeste andere hoofdstukken te zijn gevolgd.

In de inleiding geeft Eshel aan dat het boek een hommage vormt voor al dege-

nen die in moeilijke omstandigheden hun opdrachten uitvoerden. Inzet, doorzettingsvermogen, opofferingsgezindheid en kameraadschap zijn belangrijke elementen uit Eshels definitie van Special Forces; elementen die echter niet alleen van toepassing zijn op militairen van Special Forces. Dit blijkt dan ook uit de beschrijving van sommige operaties die veel van de elementen uit Eshels definitie omvatten maar waar met de beste wil van de wereld geen 'Special Forces' operaties van te maken zijn.

Dat Eshels definitie van Special Forces wel heel ruim is, blijkt ook uit zijn boekindeling. Hij behandelt 39 operaties die hij in vier gebieden indeelt. Hij noemt deze delen:

- Great Commando Actions (18 oorlogsoperaties);
- Post-War Elite Actions (13 operaties na WO-II);
- Raiders from the Sky (5 luchtoperaties);
- Warriors of the Sea (3 zeeoperaties).

Aan de orde komen onder andere de verovering van Kreta, de Slag om Arnhem en de redding van Entebbe, maar ook de luchtaanvallen op de dammen in Duitsland. Eshel geeft in zijn inleiding zelf aan dat lang niet alle acties aan bod komen omdat veel acties de publiciteit niet hebben gehaald vanwege het geheime karakter.

Het boek eindigt met een index van namen. Deze index is exemplarisch voor de inhoud van het gehele boek; per hoofdstuk worden nagenoeg willekeurig een deel van de personen wel in de index opgenomen en anderen weer niet.

Dit betekent dat niet veel waarde gehecht kan worden aan het boek *Daring to win*. Ik heb het in een vakantie gelezen en dat is de waarde van dit boek, een aardig vakantieboek in een goedkope paperbackuitvoering, niets meer en niets minder.

drs. J. TERPSTRA, kol b.d. MPSD